

311 Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Қайд этиб ўтилсинки, Мустақиллик йилларида шаҳар ва қишлоқлар аҳоли пунктларининг замонавий архитектура қиёфасини шакллантириш, уй-жой ва ижтимоий-маиший қурилишни жадал ривожлантириш, муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини реконструкция қилиш ҳамда янгилаш борасида комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди.

Кейинги йилларда амалга оширилган ободонлаштириш ишлари Тошкент, Андижон, Фарғона, Наманган, Қўқон, Урганч, Қарши, Шаҳрисабз шаҳарларининг архитектура қиёфасини бутунлай ўзгартириб юборди. Тасдиқланган бош режалар бўйича Гулистон, Термиз ва Жиззах шаҳарларини реконструкция қилиш юқори суръатлар билан олиб борилмоқда.

Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича якка тартибдаги уй-жой қурилиши дастурини амалга ошириш натижасида қишлоқ аҳоли пунктларининг қиёфаси тубдан яхшиланиб бормоқда, ижтимоий-бозор инфратузилмасининг ривожланган тармоғи яратилди.

Шу билан бирга шаҳарсозлик фаолиятида жиддий камчиликлар мавжуд. Шаҳарсозлик тўғрисидаги қонунчиликни, аҳоли пунктларини реконструкция қилиш ва ободонлаштиришда, ишлаб чиқариш, ижтимоий ва муҳандислик-транспорт инфратузилмаси объектларини қуришда шаҳарсозлик нормалари ва қоидалари талабларини қўпол равишда бузишнинг кўпдан-кўп фактлари аниқланди.

Аҳоли пунктларининг бош режаларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни таъминлашда Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси билан маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ўртасида функция ва ваколатларнинг аниқ чегаралаб қўйилмаганлиги шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктларини режа асосида ривожлантириш ҳамда комплекс равишда қуришга жиддий зарар етказаётган асоссиз ва шошма-шошарлик билан лойиҳа-режалаштириш ечимлари қабул қилинишига, шунингдек, шаҳарсозлик ҳужжатлари ва қурилиш сифатининг ёмонлашувига олиб келмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси фаолиятининг бутун тизимини тубдан қайта ташкил этишни, шаҳарсозликнинг норматив-ҳуқуқий ва институционал базасини янада такомиллаштиришни, шаҳарсозлик ҳужжатлари сифатини оширишни тақозо этмоқда.

Моддий-техника базаси юқори даражада бўлган ва ўз фаолиятида замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланадиган лойиҳа ташкилотларининг кенг миқёсли ҳудудий тармоғи мавжуд эмаслиги, илғор хорижий тажриба, архитектура ва дизайн соҳасидаги ютуқлардан, шунингдек, инновацион дастурий ечимлардан етарлича фойдаланилмаслиги шаҳарсозлик ҳужжатларини лойиҳалаштириш ва ишлаб чиқиш сифатига салбий таъсир кўрсатмоқда. Буларнинг ҳаммаси қурилиш соҳасида давлат маблағлари ва ресурсларидан нооқилона фойдаланилишига олиб келмоқда.

Архитектура ва шаҳарсозлик соҳасини янада ривожлантириш, шаҳарлар ва аҳоли пунктларининг бош режаларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш ҳолатини яхшилаш, аҳоли пунктларини комплекс қуриш бўйича қабул қилинаётган қарорлар учун давлат ва хўжалик бошқаруви органларининг масъулиятини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси раисининг, қўмита ҳудудий бўлинмалари раҳбарларининг, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг шаҳар ва аҳоли пунктлари бош режаларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш борасидаги ишлари қониқарсиз деб топилсин.

2. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг асосий вазифалари ҳамда фаолият йўналишлари этиб белгилансин:

белгиланган тартибда ишлаб чиқилган ва тасдиқланган бош режалар асосида аҳоли пунктларини комплекс қуриш, лойиҳа ва қурилиш-монтаж ишларини бажариш, қурилиш материаллари ва буюмларини ишлаб чиқариш ва қўллашда шаҳарсозлик тўғрисидаги қонунчиликка, шаҳарсозлик нормалари, қоидалари ва стандартларига сўзсиз риоя этилиши устидан тизимли давлат архитектура-қурилиш назоратини амалга ошириш, буюртмачилар томонидан техник назорат ва лойиҳа ташкилотлари томонидан муаллифлик назорати ўтказилишини текшириш;

республика ҳудудида аҳолини жойлаштиришнинг Бош схемасини, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, туманлар ҳудудларини режалаштириш схемаларини, аҳоли пунктларининг бош режаларини ҳамда бошқа шаҳарсозлик ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва тасдиқлашни ташкиллаштириш,

шаҳарсозлик хужжатлари ва давлат шаҳарсозлик кадастри амалга оширилиши устидан мониторинг юритиш;

шаҳарсозлик, шаҳарсозлик фаолияти соҳасида давлат сиёсатининг асосий йўналишлари бўйича таклифлар тайёрлаш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг узок ва ўрта муддатли давлат дастурларини, тармоқ ва ҳудудий дастурларни ишлаб чиқишда қатнашиш;

шаҳарсозлик, шаҳарсозлик фаолияти ва қурилиш учун муҳандислик-техник изланишлар олиб бориш соҳасида ягона илмий-техникавий сиёсат олиб бориш, юқори самарали ва энергия тежайдиган лойиҳа ечимлари ва қурилиш материалларини, замонавий қурилиш технологиялари ва инновацион лойиҳаларни татбиқ этиш;

шаҳарсозлик ва шаҳарсозлик фаолиятининг норматив-ҳуқуқий базасини янада такомиллаштириш ва янгилаш, идоравий қурилиш нормалари ишлаб чиқилишини мувофиқлаштириш, лойиҳалаштириш, қурилиш, қурилиш индустрияси, қурилиш материаллари ва буюмлари ишлаб чиқариш соҳасида стандартлаштириш ҳамда сертификатлаштириш ишларини амалга ошириш;

лойиҳа иши ва қурилиш фаолиятини мувофиқлаштириш, лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолияти самарадорлигини ошириш ҳамда замонавий талабларга мос келадиган ҳудудий тармоқларни кенгайтириш, якка тартибдаги, намунавий, такроран қўлланиладиган ва экспериментал лойиҳаларни ва лойиҳа ечимларини ишлаб чиқишни ташкил этиш, муаллифлик назоратининг роли ва масъулиятини ошириш, шаҳарсозлик, лойиҳа олди ва лойиҳа-смета хужжатларининг давлат экспертизасини ўтказиш;

меҳнат унумдорлиги оширилишини, қурилиш қиймати пасайтирилишини, ресурслардан оқилона фойдаланишни таъминлайдиган илғор технологияларни қурилиш соҳасига жорий этиш, Қурилиш пудрат ташкилотлари реестрини юритиш;

бозор ислохотлари жараёнларини чуқурлаштириш, ҳамма жойда рақобатли нарх белгилаш механизмларини татбиқ этиш, корпоратив нормалар ва нарх белгилашнинг ролини ошириш, лойиҳалаш ва қурилишнинг смета-норматив базасини такомиллаштириш;

капитал қурилишда давлат харид тизимини такомиллаштириш, танлов (тендер) хужжатларини ишлаб чиқиш ва уларни экспертизадан ўтказиш, танлов савдоларини ташкил этиш ва ўтказишда белгиланган тартибга риоя этилишини назорат қилиш, шартномавий мажбуриятлар бажарилиши мониторингини олиб бориш;

архитектура-шаҳарсозлик хужжатларини ишлаб чиқиш фаолиятини лицензиялаш, лойиҳа-смета хужжатларини ва қурилиш фаолиятининг айрим турларини экспертизадан ўтказиш;

архитектура, лойиҳалаштириш ва қурилиш соҳасида тизимли асосда малакали кадрлар тайёрлашни таъминлаш, республиканинг ихтисослаштирилган олий таълим муассасалари ва касб-ҳунар коллежларида таълим жараёнининг даражаси ва сифатини тубдан ошириш, қурилиш соҳасидаги лойиҳачилар ва мутахассисларнинг доимий асосда малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашни ташкил этиш.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг раиси, шунингдек, қўмита ҳудудий бўлинмаларининг раҳбарлари зиммасига шаҳар аҳоли пунктларининг бош режалари ва муфассал режалаштириш лойиҳалари, шунингдек, қишлоқлар (овуллар) фуқаролар йиғинлари ҳудудларининг архитектура-режалаштириш лойиҳаларини ўз вақтида ва сифатли ишлаб чиқишни таъминлаш, уларни ишлаб чиқиш бўйича буюртмачи функцияларини қўмитага топшириш юзасидан шахсий масъулият юклансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг Лойиҳа ва қурилиш-монтаж ишлари сифатига риоя этилиши устидан давлат назорати бош бошқармаси Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳузуридаги Архитектура-қурилиш назорати давлат инспекцияси этиб, архитектура-қурилиш назорати ҳудудий инспекциялари билан, қайта ташкил қилинсин, унинг энг муҳим вазифаси этиб, аҳоли пунктларининг белгиланган тартибда тасдиқланган бош режаларига қатъий мувофиқ равишда комплекс қурилишини, юридик ва жисмоний шахслар томонидан аҳоли пунктларини режалаштириш ва қуришда шаҳарсозлик тўғрисидаги қонунчиликка, шаҳарсозлик нормалари, қоидалари ва стандартларига сўзсиз риоя этишлари, лойиҳа-қидирув ва қурилиш-монтаж ишларининг бажарилиши, қурилиш материаллари ва буюмлар ишлаб чиқарилиши ва қўлланилиши устидан таъсирчан назоратни амалга ошириш, буюртмачининг техник назорати ва лойиҳа ташкилотларининг муаллифлик назоратини олиб бориш белгилансин.

Қуйидагилар белгилансин:

Архитектура-қурилиш назорати давлат инспекциясининг бошлиғи лавозимига кўра Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси раисининг ўринбосари ҳисобланади;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Архитектура-қурилиш назорати инспекцияларининг бошлиқлари Қорақалпоғистон Республикаси Архитектура ва қурилиш қўмитаси раисининг ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳри архитектура ва қурилиш бош бошқармалари бошлиқларининг ўринбосарлари ҳисобланади.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги республика архитектура шаҳарсозлик кенгашининг янгиланган таркиби 1-иловага* мувофиқ тасдиқлансин ва унинг зиммасига қуйидаги вазифалар юклансин:

шаҳарсозлик ва архитектурани янада ривожлантириш концепциялари ва дастурларини шакллантириш, кўриб чиқиш ва амалга ошириш борасидаги ишларни ташкил этиш;

шаҳарлар, шаҳар посёлкалари ва архитектура комплексларининг бош режалари лойиҳаларини кўриб чиқиш ва келишиб олиш, уларнинг амалга оширилиши, архитектура-режалаштириш ҳужжатларига, муҳим шаҳарсозлик нормалари ва стандартларига риоя этилиши устидан назоратни амалга ошириш;

* 1-илова рус тилидаги матнда берилган.

илмий асосланган ҳолда аҳолини жойлаштириш, ҳудудларни режалаштириш ва қуриш, замонавий талабларни, миллий архитектура-маданий анъаналарни, шаҳар ҳудудларидан самарали фойдаланиш, табиий муҳитга зиён етказмайдиган муносабатда бўлишни ҳисобга олган ҳолда аҳоли пунктларининг архитектура-режалаштириш тузилмасини уйғун ривожлантириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш;

аҳоли пунктларининг ижтимоий ва муҳандислик-транспорт инфратузилмасини комплекс янгилаш, замонавий шаҳар марказларини шакллантириш, эски турар жой муҳитининг шинамлигини сифат жиҳатдан оширишни ва тарихий-архитектура мероси объектлари сақлаб қолинишини назарда тутган ҳолда эски шаҳар туманларини реконструкция қилиш бўйича таклифлар тайёрлаш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика архитектура-шаҳарсозлик кенгаши (А.Ж. Раматов) аҳоли пунктларининг замонавий архитектура қиёфасини шакллантириш, комплекс равишда қуриш, ижтимоий, муҳандислик ва транспорт инфратузилмасини таъминлаш бўйича аҳоли пунктлари шаҳарсозлик ҳужжатларининг асосий қоидалари бажарилиши тўғрисида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ҳамда вазирликлар ва идоралар раҳбарларининг ҳисоботларини эшитишни амалиётга жорий этсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг Қорақалпоғистон Республикаси Архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳузурида, вилоятлар ва Тошкент шаҳри архитектура ва қурилиш бош бошқармалари ҳузурида 1а-иловага* мувофиқ намунавий таркибда ҳудудий архитектура қурилиш кенгашларини тузиш ва уларнинг зиммасига қўйидаги вазифаларни юклаш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин:

вилоятлар ҳудудларини режалаштириш схемаларини ҳамда туманлар (туман гуруҳлари)ни режалаштириш лойиҳаларини, аҳоли пунктларининг бош режаларини, муфассал режалаштириш лойиҳаларини ҳамда ўз тасарруфидаги ҳудудларда бошқа шаҳарсозлик ҳужжатларини кўриб чиқиш ва келишиб олиш;

бинолар, иншоотлар ва бошқа объектларнинг лойиҳаларини кўриб чиқиш ва келишиб олиш;

аҳоли пунктларини ва қишлоқлараро ҳудудларни ривожлантиришни режалаштириш ва қуриш тўғрисида давлат бошқаруви органларининг, юридик ва жисмоний шахсларнинг таклифларини кўриб чиқиш;

бош режаларни, муфассал режалаштириш лойиҳалари ҳамда бошқа шаҳарсозлик ҳужжатларини амалга ошириш, шаҳарсозлик фаолияти объектларини жойлаштириш ҳамда тегишли ҳудудларда муҳандислик, транспорт ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш бўйича вилоят, туман ва шаҳарлар давлат ҳокимияти органларига таклифлар киритиш.

7. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика архитектура-шаҳарсозлик кенгашининг ва ҳудудий архитектура-шаҳарсозлик

* 1а-илова рус тилидаги матнда берилган.

кенгашларининг ўз ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари барча вазирликлар, идоралар, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, юридик ва жисмоний шахслар томонидан бажарилиши мажбурийдир;

худудий архитектура-шаҳарсозлик кенгашлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика архитектура-шаҳарсозлик кенгаши билан келишилмаган ҳолда шаҳарлар ва туманлар марказларининг тасдиқланган бош режаларига ўзгартишлар киритишга йўл қўйилмайди.

8. Молиялаштириш манбаларидан қатъи назар:

белгиланган тартибда тасдиқланган бош режалар ва муфассал режалаштириш лойиҳалари мавжуд бўлмаганида шаҳар ва туман марказларида объектларни жойлаштириш ва қуриш (қонун ҳужжатларида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно);

тасдиқланган лойиҳа ҳужжатлари, давлат архитектура қурилиш назорати инспекциясининг қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан экспертизасининг ижобий хулосаси ва рухсати мавжуд бўлмаганида объектларни қуриш ва реконструкция қилиш (Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ҳукуматининг қарорларида назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно) қатъий тақиқлансин.

Белгилансинки, истисно ҳолларда тасдиқланган бош режаларга ва муфассал режалаштириш лойиҳаларига эга бўлмаган шаҳарлар ва туман марказларида мақсадли дастурларда ва Ўзбекистон Республикасининг ҳукумат қарорларида назарда тутилган уй-жой ва ижтимоий-фуқаролик аҳамиятидаги объектларни жойлаштириш ва қуриш Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика архитектура-шаҳарсозлик кенгаши билан келишилган ҳолда амалга оширилиши мумкин.

9. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлигининг:

ихтисослаштирилган олий ва ўрта махсус касб-хунар таълими муассасаларини 2-иловага* мувофиқ рўйхат бўйича Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси таркибига ўтказиш, уларни Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари ҳисобига таъминлаш харажатларини молиялаштиришнинг амалдаги тартибини сақлаб қолиш;

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳузуридаги Таълим муассасаларини қўллаб-қувватлаш жамғармасини (кейинги ўринларда — Жамғарма) ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинсин.

10. Қуйидагилар Жамғарма даромадларини шакллантиришнинг асосий манбалари этиб белгилансин:

мулкчилик шаклидан қатъи назар, лойиҳа-қидирув ташкилотларининг бажарилаётган лойиҳа-қидирув ишлари ҳажмининг 0,1 фоиз миқдоридagi мажбурий ажратмалари;

шаҳарсозлик тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлиги учун солинган жарималардан тушган маблағлар (суд харажатлари чиқариб ташланган);

* 2-илова рус тилидаги матнда берилган.

Ўзбекистон Республикасининг резидент ҳамда норезидент юридик ва жисмоний шахсларининг ихтиёрий хомийлик бадаллари;

хорижий мамлакатлар, халқаро ташкилотлар ва молия институтларининг грантлари ҳамда бегараз ёрдами ва қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалардан тушадиган маблағлар.

11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда:

а) бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси фаолиятини самарали ташкил этиш ва лойиҳа-қидирув ташкилотлари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирларини назарда тутувчи қарорлари лойиҳаларини киритсин;

б) бир ой муддатда:

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси тўғрисидаги низомни;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Республика архитектура-шаҳарсозлик кенгаши ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Архитектура ва қурилиш қўмитаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри архитектура ва қурилиш бош бошқармалари ҳузуридаги ҳудудий архитектура-шаҳарсозлик кенгашлари тўғрисидаги низомларни;

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳузуридаги Архитектура-қурилиш назорати давлат инспекцияси тўғрисидаги низомни;

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳузуридаги Таълим муассасаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси тўғрисидаги низомни тасдиқласин.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 3-иловага* мувофиқ баъзи қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

13. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси Адлия вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

14. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2017 йил 1 май,
ПФ-5030-сон

* 3-илова рус тилидаги матнда берилган.